

Ο Κατώτατος Μισθός στην Ελλάδα

Η Ελλάδα έχει την υψηλότερη αναλογία κατώτατου προς μέσο μισθό στην ΕΕ

Βασικά Συμπεράσματα:

- Η διεθνής βιβλιογραφία δεν καταλήγει σε οριστικό συμπέρασμα ως προς τις συνέπειες του κατώτατου μισθού στην απασχόληση, καθώς τα ευρήματα διαφέρουν ανάλογα με τη χώρα, την περίοδο και τη μεθοδολογία.
- Οι αυξήσεις του κατώτατου μισθού συνδέονται σε ορισμένες περιπτώσεις με βελτίωση των αποδοχών των χαμηλόμισθων και μείωση της μισθολογικής ανισότητας, χωρίς όμως να απουσιάζουν οι εν-δείξεις για αρνητικές συνέπειες κυρίως στους νέους, στους λιγότερο εξειδικευμένους εργαζόμενους και στη δυναμική δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, ιδίως όταν οι αυξήσεις δεν συμβαδίζουν με την παραγωγικότητα.
- Βάσει των δεδομένων της Eurostat και πριν την αύξηση που ανακοινώθηκε στις 26/3/2026, η Ελλάδα έχει την υψηλότερη αναλογία κατώτατου προς μέσο μισθό στην Ευρωπαϊκή Ένωση (63%). Σε μονάδες αγοραστικής δύναμης είναι ο 13ος υψηλότερος στην ΕΕ.

ⁱⁱ Βοηθός Ερευνητικών Προγραμμάτων

Εισαγωγή

Ο κατώτατος μισθός αποτελεί ένα από τα πιο πολυσυζητημένα εργαλεία οικονομικής πολιτικής, καθώς επηρεάζει άμεσα τις αποδοχές των χαμηλόμισθων εργαζομένων, αλλά και ευρύτερες μεταβλητές όπως η απασχόληση, η παραγωγικότητα και η ανταγωνιστικότητα.

Παρά την εκτεταμένη διεθνή βιβλιογραφία, δεν υπάρχει οριστική συναίνεση ως προς τις συνέπειές του, καθώς τα εμπειρικά ευρήματα διαφέρουν ανάλογα με τη χώρα, την περίοδο και τη μεθοδολογική προσέγγιση.

Η συζήτηση αποκτά ιδιαίτερη σημασία στην Ελλάδα, όπου οι μεταβολές του κατώτατου μισθού συνδέονται στενά τόσο με το επίπεδο διαβίωσης των εργαζομένων, όσο και με τις αντοχές της οικονομίας. Στο τέλος, βάσει των όσων έχουν συζητηθεί, επιχειρείται μια αξιολόγηση της τελευταίας αύξησης του κατώτατου μισθού που ανακοινώθηκε την 26η Μαρτίου του 2026.

Υπό το πρίσμα αυτό, η παρούσα ανάλυση επιχειρεί να συνοψίσει τα βασικά ευρήματα της διεθνούς βιβλιογραφίας και να αναλύσει τη θέση της Ελλάδας στο ευρωπαϊκό πλαίσιο, με στόχο να αναδείξει τις βασικές παραμέτρους που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στη σχετική δημόσια συζήτηση.

Τα Επιχειρήματα Κριτικής στον Κατώτατο Μισθό

Η βασική κριτική στον κατώτατο μισθό ξεκινά από τη νεοκλασική θεωρία της αγοράς εργασίας. Σύμφωνα με αυτή την προσέγγιση, όταν ο κατώτατος μισθός καθορίζεται πάνω από το επίπεδο ισορροπίας, δηλαδή το ύψος του μισθού που διαμορφώνεται στην ελεύθερη αγορά, περιορίζει τη ζήτηση εργασίας, όπως ακριβώς μια διοικητικά καθορισμένη

ελάχιστη τιμή μπορεί να δημιουργήσει πλεόνασμα σε μια αγορά αγαθών.

Υπό αυτή τη λογική, ο κατώτατος μισθός μπορεί να οδηγήσει όχι μόνο σε χαμηλότερη απασχόληση, αλλά και σε μια σειρά δευτερογενών επιβαρύνσεων, όπως μετακύλιση μέρους του κόστους στους καταναλωτές, εντατικοποίηση της εργασίας, αύξηση δηλαδή του έργου που πρέπει να ολοκληρώσουν οι υπάλληλοι κατά την διάρκεια της εργάσιμης ημέρας, υποβάθμιση μη μισθολογικών παροχών και δυσμενέστερες προοπτικές εύρεσης εργασίας για ομάδες εργαζομένων με χαμηλότερη παραγωγικότητα.¹

Μια δεύτερη κριτική στον κατώτατο μισθό προέρχεται από την κλασική θεωρία ανθρώπινου κεφαλαίου.² Σύμφωνα με αυτή, εάν δεν υπήρχε κατώτατος μισθός κάποιοι εργαζόμενοι θα αποδέχονταν χαμηλότερους μισθούς ώστε να αποκτήσουν εργασιακή εμπειρία και δεξιότητες για να είναι σε θέση να διεκδικήσουν καλύτερες μισθολογικά θέσεις στο μέλλον. Νεότερες έρευνες δεν φαίνεται να επιβεβαιώνουν πλήρως αυτή την άποψη, παρουσιάζοντας μια πιο σύνθετη εικόνα.³

Στο εμπειρικό πεδίο, η πρώτη μεγάλη επισκόπηση βιβλιογραφίας έγινε το 1982 όταν αναλύθηκαν δεδομένα από την εφαρμογή νόμων περί κατώτατου μισθού στις Ηνωμένες Πολιτείες.⁴ Η μελέτη κατέδειξε αρνητικές επιπτώσεις στην απασχόληση των εφήβων καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι «οι μελέτες χρονοσειρών συνήθως διαπιστώνουν ότι μια αύξηση 10% στον κατώτατο μισθό μειώνει την απασχόληση των εφήβων κατά 1% έως 3%». Σε άλλη έρευνα των ίδιων οικονομολόγων υποστηρίχθηκε ότι η μείωση της απασχόλησης από 0% έως 0,75% είναι ένα πιο εύλογο εύρος.⁵

Επίσης, μελέτες καταδεικνύουν ότι, για εργαζόμενους ηλικίας 16-24 ετών, μια αύξηση του κατώτατου μισθού κατά 1% οδήγησε σε αύξηση των συλλήψεων για εγκλήματα κατά της περιουσίας κατά 0,2%.⁶ Η ερμηνεία είναι πως μια αύξηση του κατώτατου

- 1 Stigler, G. J. (1946). The economics of minimum wage legislation. *American Economic Review*, 36(3), 358–365. <http://www.jstor.org/stable/1801842>
- 2 Becker, Gary. *Human Capital: A Theoretical and Empirical Analysis with Special Reference to Education*, First Edition. NBER.
- 3 Acemoglu, D., & Pischke, J.-S. (1999). *Minimum wages and on-the-job training* (NBER Working Paper No. 7184). National Bureau of Economic Research. <https://doi.org/10.3386/w7184>
- 4 Brown, C., Gilroy, C., & Kohen, A. (1982). *The effect of the minimum wage on employment and unemployment: A survey* (NBER Working Paper No. 846). National Bureau of Economic Research. <https://doi.org/10.3386/w0846>
- 5 Brown, C., Gilroy, C., & Kohen, A. (1982). The effect of the minimum wage on employment and unemployment: A survey. *Journal of Economic Literature*, 20(2), 487–528.
- 6 Fone, Zachary S., Sabia, Joseph J., Cesur, Resul 2023, "The Unintended Effects of Minimum Wage Increases on Crime," *Journal of Public Economics* 219: 104780.

μισθού οδηγεί νέους ανέργους να στραφούν στην εγκληματικότητα.

Μια συναφής προσέγγιση έχει υποστηρίξει ότι οι αυξήσεις του κατώτατου μισθού δεν επηρεάζουν μόνο το συνολικό επίπεδο της απασχόλησης, αλλά και τον ρυθμό δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας ιδιαίτερα για νέους και χαμηλόμισθους εργαζόμενους.⁷ Η σύνδεση αυτή αποδίδεται από σχετικές έρευνες στην παρατηρούμενη μείωση της κερδοφορίας και των επενδύσεων που οφείλεται στην ύπαρξη κατώτατων μισθών.⁸

Ακόμη, η αύξηση του κατώτατου μισθού μπορεί να περιορίσει το καθαρό όφελος στο διαθέσιμο εισόδημα για εργαζόμενους που λαμβάνουν εισοδηματικά εξαρτώμενες παροχές, καθώς η άνοδος των εργασιακών αποδοχών συνοδεύεται από υψηλότερους φόρους ή/και εισφορές και μερική ή πλήρη απόσυρση παροχών. Έτσι, οι αυξήσεις των μισθών μπορούν να μειώσουν τα επιδόματα κοινωνικής πρόνοιας των εργαζομένων από πολλαπλά προγράμματα κατά περισσότερο από την αύξηση του εισοδήματός τους.⁹ Επίσης, μελέτες δείχνουν μια στατιστικά σημαντική μείωση των επιπέδων ιατρικής ασφάλειας που παρέχουν οι εργοδότες μετά την επιβολή του κατώτατου μισθού.¹⁰

Τα Επιχειρήματα Υποστήριξης του Κατώτατου Μισθού

Ο κατώτατος μισθός προβάλλεται πρωτίστως ως

εργαλείο ενίσχυσης των χαμηλόμισθων εργαζομένων και περιορισμού της μισθολογικής ανισότητας. Κλασικές αναλύσεις της ανισότητας, αλλά και νεότερες συνθέσεις της βιβλιογραφίας, δείχνουν ότι η ύπαρξη κατώτατου μισθού αυξάνει τις αμοιβές στο κάτω άκρο της μισθολογικής κατανομής και συμπίπτει τις μισθολογικές αποκλίσεις, ιδίως μεταξύ των χαμηλότερα αμειβόμενων εργαζομένων.¹¹ Οι αρνητικές συνέπειες στην απασχόληση – όπου και εάν υπάρχουν – τείνουν να είναι πολύ μικρές ή και στατιστικά ασήμαντες. Μελέτες όπως αυτή των Card και Krueger κατέδειξαν μάλιστα ότι η μισθολογική αύξηση μπορεί να μην συνοδεύεται απαραίτητα από πτώση της απασχόλησης στο επηρεαζόμενο τμήμα της αγοράς.¹²

Η ερμηνεία αυτών των ευρημάτων συνδέεται συχνά με το μοντέλο του μονοψωνίου. Σε μια αγορά εργασίας όπου ένας εργοδότης, ή ένας μικρός αριθμός εργοδοτών, διαθέτει αυξημένη διαπραγματευτική ισχύ, οι μισθοί και η απασχόληση μπορεί να διαμορφώνονται σε χαμηλότερα επίπεδα από ό,τι σε μια πλήρως ανταγωνιστική αγορά. Σε αυτό το πλαίσιο, ένας κατώτατος μισθός που τίθεται σε ένα ενδιάμεσο επίπεδο μπορεί, υπό προϋποθέσεις, να αυξήσει όχι μόνο τους μισθούς αλλά και την απασχόληση, επειδή περιορίζει την ικανότητα του εργοδότη να κρατά τις αμοιβές τεχνητά χαμηλές. Έτσι, ο κατώτατος μισθός δεν λειτουργεί αποκλειστικά ως πρόσθετο κόστος, αλλά και ως θεσμικός μηχανισμός περιορισμού της αγοραστικής ισχύος των εργοδοτών.¹³ Επικριτές αυτού του επιχειρήματος υποστηρίζουν το μοντέλο

- 7 Meer, J., & West, J. (2013). *Effects of the minimum wage on employment dynamics* (NBER Working Paper No. 19262). National Bureau of Economic Research. <https://doi.org/10.3386/w19262>
- 8 Draca, M., Machin, S., & Van Reenen, J. (2011). Minimum wages and firm profitability. *American Economic Journal: Applied Economics*, 3(1), 129–151. και Gustafson, M. T., & Kotter, J. D. (2023). Higher minimum wages reduce capital expenditures. *Management Science*, 69(5), 2933–2953. <https://doi.org/10.1287/mnsc.2022.4430>
- 9 Carone, G., Immervoll, H., Paturot, D., & Salomäki, A. (2004). *Indicators of unemployment and low-wage traps: Marginal effective tax rates on employment incomes* (OECD Social, Employment and Migration Working Papers No. 18). OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/137550327778>
- 10 Meiselbach, M. K., & Abraham, J. M. (2023). Do minimum wage laws affect employer-sponsored insurance provision? *Journal of Health Economics*, 92, 102825. <https://doi.org/10.1016/j.jhealeco.2023.102825> και Clemens, J., Kahn, L. B., & Meer, J. (2018). *The minimum wage, fringe benefits, and worker welfare* (NBER Working Paper No. 24635). National Bureau of Economic Research. <https://doi.org/10.3386/w24635>
- 11 Lee, D. S. (1999). Wage inequality in the United States during the 1980s: Rising dispersion or falling minimum wage? *The Quarterly Journal of Economics*, 114(3), 977–1023. και DiNardo, J., Fortin, N. M., & Lemieux, T. (1996). Labor market institutions and the distribution of wages, 1973–1992: A semiparametric approach. *Econometrica*, 64(5), 1001–1044. και Autor, D. H., Manning, A., & Smith, C. L. (2016). The contribution of the minimum wage to U.S. wage inequality over three decades: A reassessment. *American Economic Journal: Applied Economics*, 8(1), 58–99.
- 12 Card, D., & Krueger, A. B. (1994). Minimum wages and employment: A case study of the fast-food industry in New Jersey and Pennsylvania. *American Economic Review*, 84(4), 772–793. και Card, D., & Krueger, A. B. (1995). *Myth and measurement: The new economics of the minimum wage*. Princeton University Press.
- 13 Robinson, J. (1933). *The economics of imperfect competition*. Macmillan.

του μονοψωνίου δεν περιγράφει μεγάλο κομμάτι της αγοράς εργασίας, και μια επιβολή κατώτατου μισθού για αυτό τον λόγο θα είχε μάλλον μικρό αποτέλεσμα.¹⁴

Ένα ακόμη επιχείρημα υπέρ του κατώτατου μισθού είναι ότι μπορεί να μειώνει την αποχώρηση εργαζομένων και να ενισχύει τη σταθερότητα στις εργασιακές σχέσεις. Μελέτες όπως εκείνη των Dube, Naidu και Reich βρίσκουν ότι υψηλότεροι κατώτατοι μισθοί συνδέονται με χαμηλότερα ποσοστά αποχώρησης εργαζομένων, κάτι που μπορεί να αντισταθμίσει μέρος του αυξημένου μισθολογικού κόστους για τις επιχειρήσεις μέσω χαμηλότερου κόστους αντικατάστασης, εκπαίδευσης και προσαρμογής προσωπικού.¹⁵ Με αυτή την έννοια, η αύξηση του κατώτατου

μισθού μπορεί να βελτιώσει όχι μόνο τις αποδοχές, αλλά και τη λειτουργία της αγοράς εργασίας, περιορίζοντας τις τριβές που σχετίζονται με τη διαρκή κινητικότητα προσωπικού.

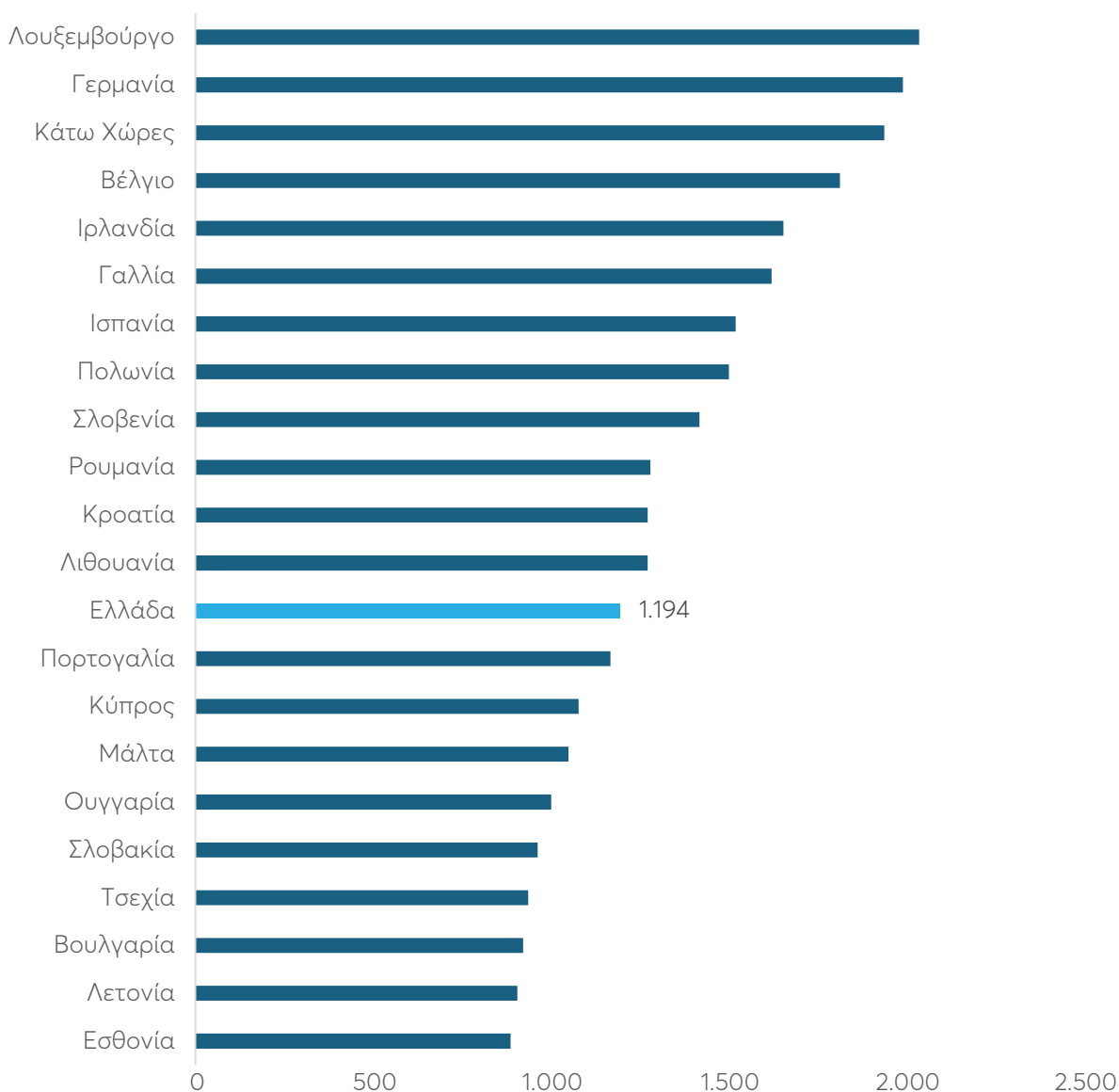
Ο Κατώτατος Μισθός στην ΕΕ

Στην ΕΕ ο κατώτατος μισθός διαμορφώνεται διαφορετικά σε κάθε κράτος-μέλος. Από τα 27 κράτη-μέλη, στα 22 υπάρχει εθνικός κατώτατος μισθός ενώ στα υπόλοιπα 5 (Δανία Ιταλία, Αυστρία, Σουηδία και Φινλανδία) δεν υπάρχει, αλλά υφίστανται συλλογικές συμβάσεις που καθορίζουν τις ελάχιστες αποδοχές σε κάθε κλάδο.

14 Boal, W. M., & Ransom, M. R. (1997). Monopsony in the labor market. *Journal of Economic Literature*, 35(1), 86–112. <http://www.jstor.org/stable/2729694>

15 Dube, A., Lester, T. W., & Reich, M. (2014). *Minimum wage shocks, employment flows and labor market frictions* (IRLE Working Paper No. 149-13). Institute for Research on Labor and Employment, University of California, Berkeley.

Γράφημα 1. Κατώτατος Μισθός στην ΕΕ το 2025 σε Μονάδες Αγοραστικής Δύναμης



Πηγή: earn_mw_cur, DOI:10.2908/earn_mw_cur. [Eurostat](#).

Ως προς το ύψους του κατώτατου μισθού σε μονάδες αγοραστικής δύναμης (PPS), οι χώρες της ΕΕ μπορούν να καταταχθούν σε 3 βασικές κατηγορίες.

- 1. Κατώτατος μισθός μεγαλύτερος ή ίσος με 1.500 PPS:** Σε αυτή την ομάδα περιλαμβάνονται το Λουξεμβούργο, η Γερμανία, οι Κάτω Χώρες, το Βέλγιο, η Ιρλανδία, η Γαλλία, η Ισπανία και η Πολωνία. Οι εθνικοί κατώτατοι μισθοί τους κυμαίνονταν από 1.500 PPS στην Πολωνία έως 2.035 PPS στο Λουξεμβούργο.
- 2. Μεταξύ 1.000 και 1.500 PPS:** Σε αυτή την ομάδα περιλαμβάνονται η Σλοβενία, η Ρουμανία, η Κροατία, η Λιθουανία, η Ελλάδα, η Πορτογαλία, η

Κύπρος, η Μάλτα και η Ουγγαρία. Οι εθνικοί κατώτατοι μισθοί τους κυμαίνονταν από 1.001 PPS στην Ουγγαρία έως 1.417 PPS στη Σλοβενία.

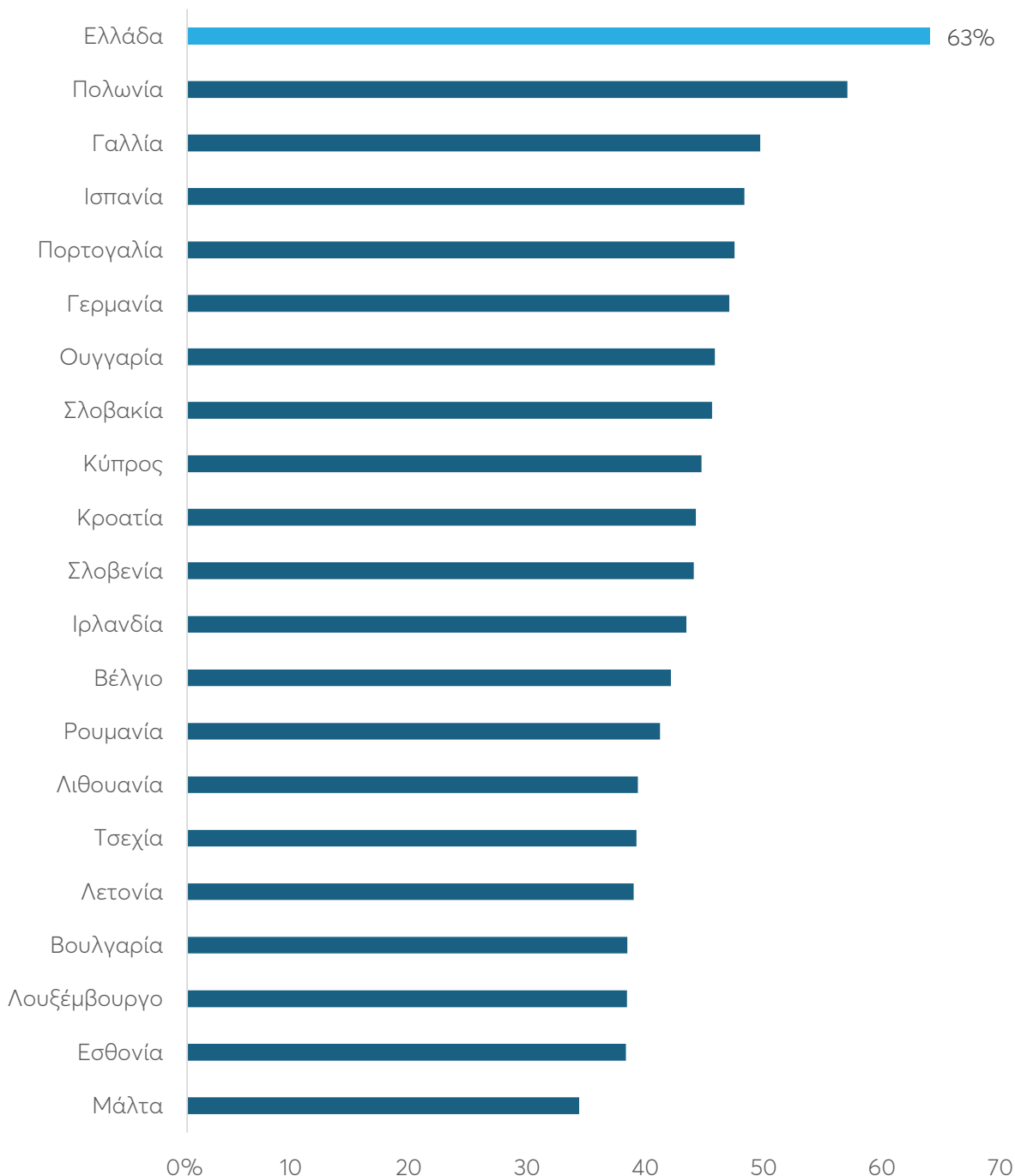
- 3. Κάτω από 1.000 PPS:** Σε αυτή την ομάδα περιλαμβάνονται η Σλοβακία, η Τσεχία, η Βουλγαρία, η Λετονία και η Εσθονία. Οι εθνικοί κατώτατοι μισθοί τους κυμαίνονταν από 886 PPS στην Εσθονία έως 963 PPS στη Σλοβακία.

Στο παρακάτω διάγραμμα φαίνεται ο κατώτατος μισθός ως ποσοστό του μέσου μισθού για εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης στα κράτη-μέλη της ΕΕ. Η σχέση του κατώτατου μισθού με το μέσο εισόδημα είναι αρκετά χρήσιμη για να συγκριθούν τα

βιοτικά επίπεδα εργαζομένων στον μέσο και τον κατώτατο μισθό και τον βαθμό απόκλισής τους. Λόγω του διαφορετικού τρόπου υπολογισμού του μέσου εισοδήματος στην Ολλανδία και προκειμένου να μην

υπάρχει ασυνέπεια μεταξύ των μεθοδολογιών που έχουν χρησιμοποιηθεί, αποφασίστηκε η συγκεκριμένη χώρα να αφαιρεθεί.

Γράφημα 2. Ο Κατώτατος Μισθός ως Ποσοστό του Μέσου Μισθού



Πηγή: [Average full time adjusted salary per employee](#) και [Monthly Minimum Wages – biannual data](#), Eurostat, ίδιοι υπολογισμοί

Οι χώρες με τον υψηλότερο λόγο κατώτατου προς μέσου μισθού είναι η Ελλάδα (63%), Πολωνία (56%) και Γαλλία (48%) με την Ελλάδα να απέχει σημαντικά από τις άλλες δύο. Στο άλλο άκρο της κα-

τανομής είναι η Βουλγαρία (37%), το Λουξεμβούργο (37%), η Εσθονία (37%) και τελευταία η Μάλτα (36%).

Το επίπεδο του κατώτατου μισθού είναι μια απόφαση που καθορίζεται από τα κράτη μέλη της ΕΕ

και εξαρτάται από διάφορους παράγοντες όπως τους θεσμούς που διέπουν συλλογικές συμβάσεις και τον αριθμό των εργαζομένων που καλύπτονται από αυτές, το κόστος διαβίωσης, και την δομή των εθνικών οικονομιών. Συγκεκριμένα, βάσει στοιχείων του 2024, το μεγαλύτερο ποσοστό των εργαζομένων καλύπτεται από τέτοιες συμβάσεις: 100% στην Ιταλία, 98% στην Αυστρία, 88,8% στην Φινλανδία το 2022, 88% στην Σουηδία, και 81,6% στη Δανία.¹⁶

Συμφωνία με την Οδηγία 2022/2041 της Ευρωπαϊκής Ένωσης για επαρκή κατώτατο μισθό, όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ πρέπει να έχουν κατώτατους μισθούς οι οποίοι να επιτρέπουν ένα αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης για όσους τον λαμβάνουν. Η Οδηγία ενθαρρύνει επίσης την επίτευξη στόχων οι οποίοι όμως δεν είναι υποχρεωτικοί για τα κράτη-μέλη όπως την δημιουργία σχεδίων για την αύξηση της κάλυψης από συλλογικές συμβάσεις στο 80% του εργατικού δυναμικού, την θεσμοθέτηση κατώτατου μισθού στο 50% του ακαθάριστου μέσου μισθού, και

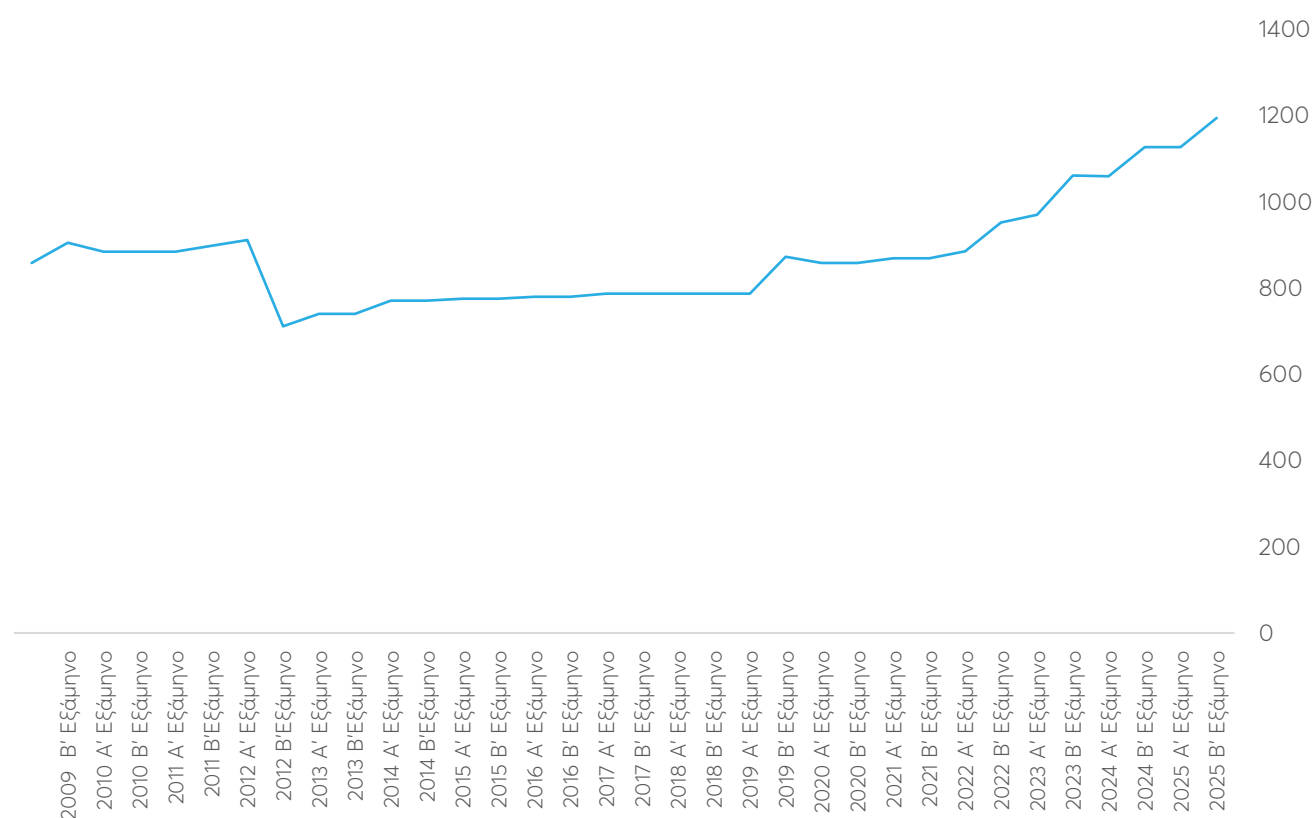
την αναπροσαρμογή του ύψους του κάθε 2 χρόνια ή 4 χρόνια για χώρες που εφαρμόζουν αυτόματη τιμωρητική αναπροσαρμογή.

Ο Κατώτατος Μισθός στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα, ο κατώτατος μισθός έχει διαμορφωθεί στα 880€ από τον Απρίλιο του 2025 βρισκόμενος σε ανοδική πορεία από το 2022 και μετά. Από την 1/4/2026 ο κατώτατος μισθός θα αυξηθεί στα 920€ μεικτά. Στόχος της κυβέρνησης είναι να αυξηθεί στα 950€ μεικτά το 2027. Πριν την εφαρμογή της αύξησης στον θεσπισμένο κατώτατο μισθό, αν ενσωματώσουμε τον 13 και 14 μισθό στον μηνιαίο μισθό τότε αυτός αντιστοιχεί σε 1027€ μηνιαίως μεικτά. Τα παρακάτω δεδομένα από την Eurostat χρησιμοποιούν τον μισθό όπως ισχύει μέχρι την 31/3/2026.

Το παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζει την πορεία του κατώτατου μισθού στην Ελλάδα σε μονάδες αγοραστικής δύναμης.

Γράφημα 3. Η εξέλιξη του κατώτατου μισθού στην Ελλάδα σε μονάδες αγοραστικής δύναμης



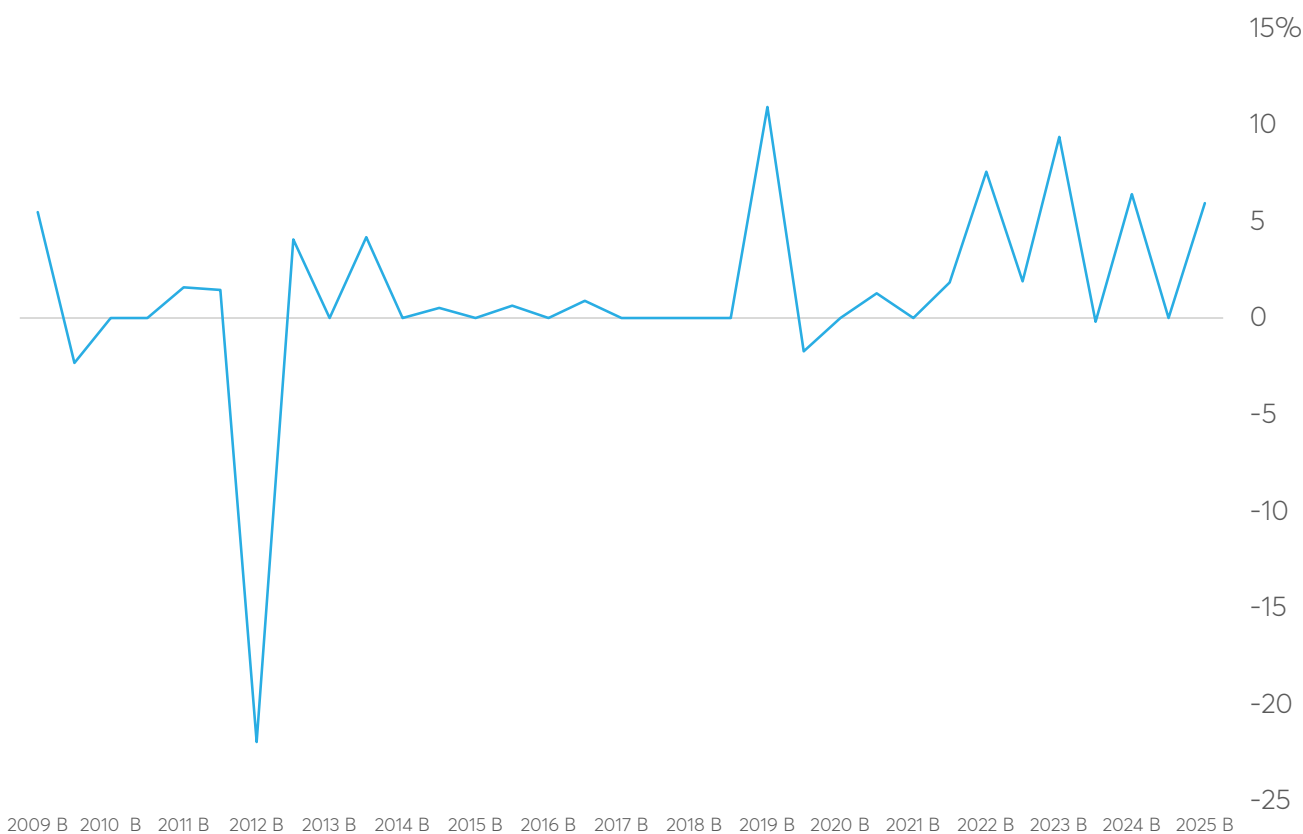
Πηγή: earn_mw_cur, DOI:10.2908/earn_mw_cur. [Eurostat](https://ec.europa.eu/eurostat).

16 Organisation for Economic Co-operation and Development. (n.d.). *Trade union density and collective bargaining coverage* [Data set]. OECD. Retrieved January 10, 2026, from [link](#)

Από το 2009 μέχρι το 2025 ο κατώτατος μισθός σε μονάδες αγοραστικής δύναμης έχει αυξηθεί κατά 39,16% με τον γεωμετρικό μέσο των αυξήσεων να είναι στο 1%. Στο παρακάτω γράφημα φαίνεται και η εξέλιξη της ποσοστιαίας μεταβολής. Η

μεγαλύτερη μείωση παρατηρείται το δεύτερο εξάμηνο του 2012 όπου ο κατώτατος μισθός έπεσε 22% σε σχέση με το προηγούμενο. Η μεγαλύτερη αύξηση του κατώτατου μισθού έγινε το δεύτερο εξάμηνο του 2019 κατά 11%.

Γράφημα 4. Ποσοστιαία Μεταβολή του Κατώτατου Μισθού 2009-2025

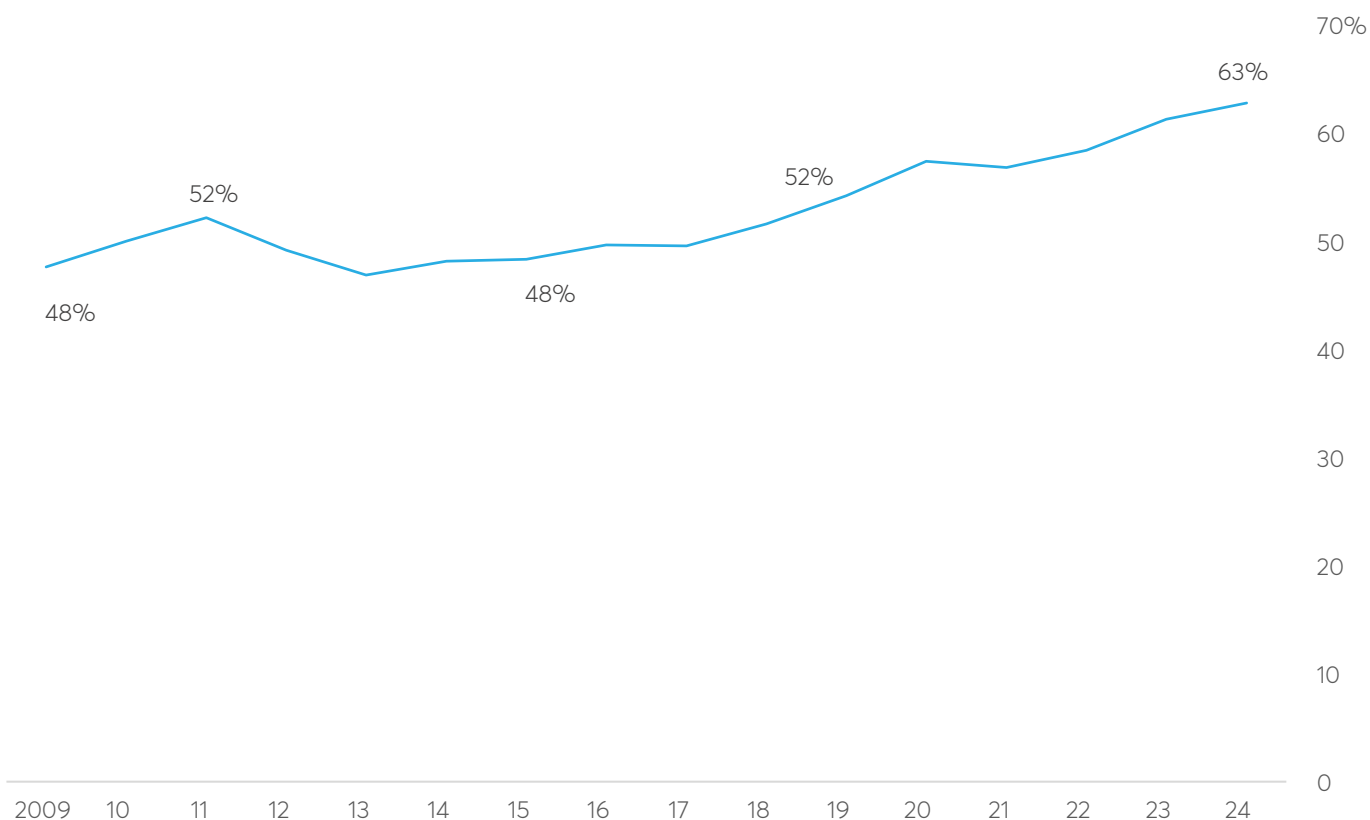


Πηγή: [Eurostat](#), Ίδιοι Υπολογισμοί

Παρακάτω, φαίνεται ο κατώτατος μισθός ως ποσοστό του μέσου μισθού για την περίοδο 2009-2024. Το χαμηλότερο που φτάνει ο λόγος είναι το 47% το

2013, και το υψηλότερο το 63% το 2024. Από το 2017, όπου ο λόγος βρισκόταν στο 50%, και μετά, παρατηρείται μια αυξητική τάση του ποσοστού.

Γράφημα 5. Ο Κατώτατος Μισθός ως Ποσοστό του Μέσου Μισθού στην Ελλάδα, 2009–2024



Πηγή: [Eurostat](#), Ίδιοι Υπολογισμοί.

Στόχος της κυβέρνησης σύμφωνα με το προεκλογικό της πρόγραμμα είναι ο κατώτατος μισθός να προσαρμόζεται βάσει του μέσου μισθού πλήρους απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα, κάτι το οποίο μέχρι στιγμής δεν έχει εφαρμοστεί. Ακόμη, με τον νόμο 5163/2024 η Ελλάδα ενσωμάτωσε την λογική της Οδηγίας 2022/2041 που αναφέρθηκε παραπάνω η οποία θεσμοθετεί μια λογική διαρκούς προσαρμογής και αύξησης του κατώτατου μισθού.

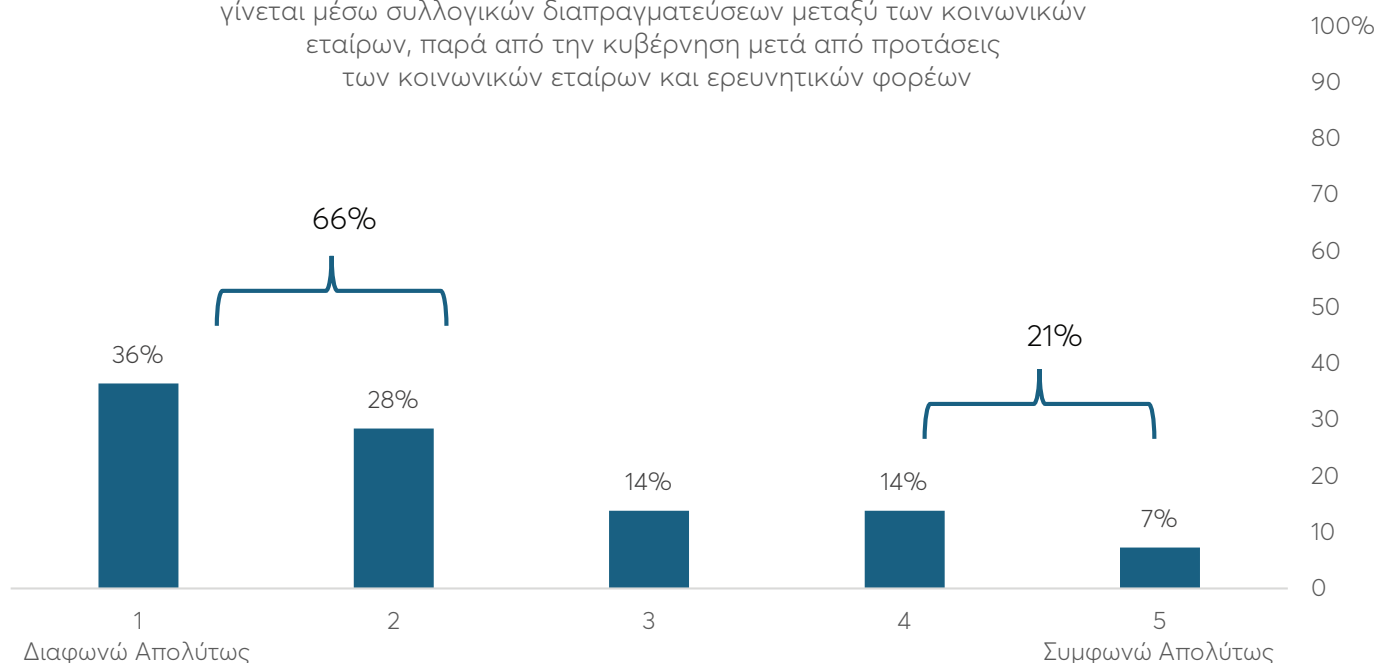
Παραμένει θέμα διαφωνίας το κατά πόσο αυτές οι αυξήσεις έχουν θετικό αντίκτυπο στην ελληνική οικονομία. Ορισμένοι τις υποστηρίζουν ως μέσο αντιμετώπισης της ακαμψίας των μισθών και αύξησης του εισοδήματος των χαμηλόμισθων νοικοκυριών που πλήττονται από τις πληθωριστικές πιέσεις των τελευταίων ετών. Από την άλλη μεριά, υπάρχουν επικριτές που θεωρούν ότι οι αυξήσεις δεν συμβαδίζουν με τις αυξήσεις της παραγωγικότητας και ανεβάζουν το μισθολογικό κόστος το οποίο αποτελεί άλλο ένα εμπόδιο στην ανταγωνιστική της

ελληνικής οικονομίας.

Μια επιπλέον ερώτηση είναι το πώς θα πρέπει να διαμορφώνεται ο κατώτατος μισθός. Στην ερώτηση που Πάνελ Ελλήνων Οικονομολόγων τον Αύγουστο του 2021 για το αν «Ο προσδιορισμός του κατώτατου μισθού είναι προτιμότερο να γίνεται μέσω συλλογικών διαπραγματεύσεων μεταξύ των κοινωνικών εταίρων, παρά από την κυβέρνηση μετά από προτάσεις των κοινωνικών εταίρων και ερευνητικών φορέων» το 66% απάντησε ότι διαφωνεί ή διαφωνεί απολύτως και μόνο το 21% δήλωσε ότι συμφωνεί ή συμφωνεί απολύτως. Τα επιχειρήματα υπέρ αυτού του μηχανισμού συμπυκνώνονται στα εξής: η κυβέρνηση έχει καλύτερη γνώση των οικονομικών δεδομένων για να λαμβάνει αυτή την απόφαση· με αυτό τον τρόπο θα συμπεριλαμβάνονται στην απόφαση και τα συμφέροντα των ανέργων τα οποία δεν θα λαμβάνονταν εύκολα υπόψη σε διμερείς διαπραγματεύσεις· αυτό θα διόρθωνε την ασυμμετρία ισχύος μεταξύ των δύο ομάδων.

Γράφημα 6. Ποσοστά Απαντήσεων Ελλήνων Οικονομολόγων στην Ερώτηση αν ο Προσδιορισμός του Κατώτατου Μισθού Είναι Προτιμότερο να Γίνεται Μέσω Συλλογικών Διαπραγματεύσεων Μεταξύ των Κοινωνικών Εταιρών

Ο προσδιορισμός του κατώτατου μισθού είναι προτιμότερο να γίνεται μέσω συλλογικών διαπραγματεύσεων μεταξύ των κοινωνικών εταιρών, παρά από την κυβέρνηση μετά από προτάσεις των κοινωνικών εταιρών και ερευνητικών φορέων



N=33 Ελληνίδες και Έλληνες οικονομολόγοι.

Πηγή: Σταθμισμένες Απαντήσεις Ελληνικού Πάνελ Οικονομολόγων, Αύγουστος 2021, [ΚΕΦΙΜ](#).

Η τελευταία αύξηση του κατώτατου μισθού 26/3/2026

Από την 1η Απριλίου 2026, ο νομοθετημένος κατώτατος μισθός στην Ελλάδα αυξάνεται από τα 880 στα 920 ευρώ μεικτά, δηλαδή κατά 40 ευρώ ή 4,55%. Η αύξηση αυτή επηρεάζει άμεσα περίπου 700.000 θέσεις εργασίας στον ιδιωτικό τομέα, ενώ συμπαρασύρει και το ημερομίσθιο των εργατοτεχνιτών, αλλά και τις αποδοχές στο Δημόσιο. Σε σωρευτικούς όρους, η αύξηση του κατώτατου μισθού από το 2019 ανέρχεται πλέον σε 41,54%, γεγονός που αποτυπώνει τη σταθερή ανοδική του πορεία τα τελευταία έτη.

Σε επίπεδο οικονομικής πολιτικής, η νέα αναπροσαρμογή μπορεί να ερμηνευθεί ως μέτρο ενίσχυσης του διαθέσιμου εισοδήματος των χαμηλόμισθων εργαζομένων και κατ' επέκταση της ιδιωτικής κατανάλωσης. Η κυβερνητική επιχειρηματολογία συνδέει την απόφαση αυτή με τις θετικές επιδόσεις της οικονομίας, όπως ο ρυθμός μεγέθυνσης του ΑΕΠ γύρω

στο 2,1% και η αποκλιμάκωση της ανεργίας στο 7,7%, ενώ παράλληλα σημειώνεται ότι το ύψος της αύξησης κινείται εντός του εύρους που είχε εισηγηθεί η Επιστημονική Επιτροπή. Υπό αυτή την έννοια, η αύξηση επιχειρεί να ισορροπήσει ανάμεσα στην ανάγκη στήριξης των εισοδημάτων και στη διατήρηση της αντοχής της οικονομίας και ιδίως των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

Ωστόσο, το τελικό οικονομικό της αποτύπωμα παραμένει ανοιχτό σε διαφορετικές ερμηνείες. Από τη μία πλευρά, η αύξηση μπορεί να περιορίσει μέρος των πιέσεων που δέχονται τα χαμηλά εισοδήματα και να στηρίξει τη μισθολογική σύγκλιση προς τα πάνω. Από την άλλη, αυξάνει το μισθολογικό και δημοσιονομικό κόστος, ενώ μόνο για το Δημόσιο η σχετική επιβάρυνση για το 2026 εκτιμάται στα 358 εκατ. ευρώ. Επιπλέον, η πραγματική ενίσχυση της αγοραστικής δύναμης θα εξαρτηθεί όχι μόνο από την ονομαστική αύξηση των αποδοχών, αλλά και από την πορεία του πληθωρισμού, του ενεργειακού κόστους και της παραγωγικότητας. Αβέβαιη παραμένει, ακόμη, η επίδραση που θα έχει αυτή η με-

ταβολή στο κόστος παραγωγής και στο γενικό επίπεδο τιμών. Εάν η αύξηση του κατώτατου μισθού ενισχύσει τις πληθωριστικές τάσεις τότε είναι πολύ πιθανό να επιδεινώσει το πρόβλημα που επιδιώκει να λύσει.

Τέλος ιδιαίτερο, ενδιαφέρον παρουσιάζει, η κατανομή της ίδιας της αύξησης μεταξύ εργαζομένου, εργοδότη και κράτους. Στην περίπτωση εργαζομένου άνω των 30 ετών χωρίς τέκνα, ο οποίος λαμβάνει επιδότηση εργατικής εισφοράς, από την ονομαστική αύξηση των 40 ευρώ ο εργαζόμενος λαμβάνει τελικά 29,73 ευρώ καθαρά, ενώ το συνολικό κόστος για τον

εργοδότη αυξάνεται κατά 48,72 ευρώ. Από αυτή τη συνολική πρόσθετη δαπάνη, τα 18,99 ευρώ κατευθύνονται στο κράτος μέσω ασφαλιστικών εισφορών και φόρων. Με άλλα λόγια, περίπου το 61% της επιπλέον επιβάρυνσης μεταφράζεται σε καθαρό όφελος για τον εργαζόμενο, ενώ το υπόλοιπο 39% απορροφάται από το φορολογικό και ασφαλιστικό σύστημα. Το στοιχείο αυτό αναδεικνύει ότι η αποτελεσματικότητα μιας αύξησης του κατώτατου μισθού δεν εξαρτάται μόνο από το ονομαστικό της ύψος, αλλά και από τον τρόπο με τον οποίο το κράτος επιδρά στη μετάφρασή της σε πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα.

Το Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών είναι η κύρια ανεξάρτητη, μη κρατική, μη κομματική φιλελεύθερη δεξαμενή σκέψης στην Ελλάδα. Έχει τη νομική μορφή της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας και έδρα την Αθήνα. Το όραμά μας είναι μια Ελλάδα πρότυπο οικονομικής και κοινωνικής ελευθερίας που παρέχει στους πολίτες της τη δυνατότητα να δημιουργήσουν και να επιδιώξουν τα όνειρα και τις φιλοδοξίες τους. Ο σκοπός του Κέντρου Φιλελεύθερων Μελετών είναι να αυξήσει την επιρροή των φιλελεύθερων προτάσεων και ιδεών στον δημόσιο διάλογο και την πολιτική. Το έργο του περιλαμβάνει ερευνητικά προγράμματα, εκδόσεις και εκδηλώσεις που έχουν ως επίκεντρο την αύξηση της ατομικής ελευθερίας για κάθε πολίτη.

Οι απόψεις που δημοσιεύονται στο κείμενο εκφράζουν τους συντάκτες του και όχι απαραίτητα τον οργανισμό.



ΚΕΝΤΡΟ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Τζωρτζ 5, 10682, Αθήνα

T: +30 210 5238373

www.kefim.org

info@kefim.org

[facebook.com/kefim.org](https://www.facebook.com/kefim.org)

x.com/kefim_org

[gr.linkedin.com/company/centerforliberalstudies](https://www.linkedin.com/company/centerforliberalstudies)

[youtube.com/kefim](https://www.youtube.com/kefim)